

Europaudvalget,

EU-konsulenten

EU-note

Til: Udvalgets medlemmer og stedfortrædere

Dato: 16. august 2010

Stigende antal udtalelser fra nationale parlamenter til Kommissionen

Sammenfatning

Allerede inden Lissabontraktaten trådte i kraft den 1. december 2009 var der i EU-landenes nationale parlamenter stor interesse for at udtale sig direkte til Kommissionen om EU-sager. Det fremgår af Europa-Kommissionens årsrapport om relationerne med de nationale parlamenter i 2009.

Ifølge rapporten er antallet af henvendelser til Kommissionen i 2009 steget med 25 pct. i forhold til i 2008.

Størst interesse har der været for EU's samarbejde om retlige og indre anliggender samt for EU-initiativer vedrørende sundheds- og forbrugerbeskyttelse. Knap halvdelen af alle parlamenternes udtalelser vedrørte disse emner.

Flere nationale parlamenter udtaler sig om EU-sager

Interessen for at udtale sig om EU-sager er stigende i de 27 EU-landes nationale parlamenter. Det viser en rapport fra Kommissionen, som udkom kort før sommerferien.

Ifølge rapporten sendte parlamenterne i 2009 i alt 250 udtalelser til Kommissionen, hvilket udgør en stigning på 25 pct. i forhold til 2008.

Parlamenternes udtalelser vedrører både EU-lovgivningsforslag og høringsdokumenter såsom grøn- og hvidbøger og er afgivet inden for rammerne af det såkaldte "Barroso-initiativ"¹ - inden ikrafttrædelsen af Lissabontraktaten og indførelsen af parlamenternes nye ansvar for overvågningen af nærhedsprincippet.

Af rapporten fremgår det, at Folketinget hører til blandt de parlamenter, som oftest benytter sig af muligheden for at udtale sig direkte til Kommissionen. Folketinget udtalte sig 12 gange i 2009 om grøn- eller hvidbøger fra Kommissionen. Folketingets udtalelser og Kommissionens svar på disse kan findes på Kommissionens hjemmeside på:

http://ec.europa.eu/dgs/secretariat_general/relations/relations_other/npo/index_en.htm

Helt i top finder man det portugisiske parlament (47), det tjekkiske Senat (27) efterfulgt af Sveriges Rigsdag (18), det italienske Senat (17), det tyske Forbundsråd (16) og det britiske Overhus (14). Lige efter følger så Folketinget.

Hvad interesserer de nationale parlamenter?

Udtalelserne fra nationale parlamenter vedrører en lang række forskellige emner. Men de fleste udtalelser retter sig mod sager inden for EU's samarbejde om indre og retlige anliggender eller inden for sundheds og forbrugerbeskyttelse. Hele 46 pct. af alle udtalelser vedrører disse emner.

Størst interesse var der i 2009 for det såkaldte Stockholmprogram, der fastlægger køreplanen for EU's fremtidige politik på det retspolitiske område. Herefter følger Kommissionens forslag om regler for grænseoverskridende sundhedsydelse, forslaget om forbrugerrettigheder samt forslagene til rammeafgørelser om bekæmpelse af menneskehandel og seksuelt misbrug af børn.

Ifølge Kommissionens rapport er de fleste udtalelser generelt positive og udtrykker tilfredshed med Kommissionens initiativer og forslag, men mange indeholder dog samtidig konkrete forslag til ændringer og konstruktiv kritik. Der udtrykkes dog også betænkelighed over for nogle af Kommissionens forslag. Det gælder f.eks. forslaget til direktiv om forbrugerrettigheder, hvor seks parlamentskamre giver udtryk for alvorlige forbehold. Bl.a. mener fem af parlamentskamrene, at forslaget er i strid med nærhedsprincippet, fordi indførelsen af fuld EU-harmonisering inden for forbrugerlovgivning og aftaleret vil

¹ Barroso-initiativet blev taget af Barroso-I Kommissionen, som i maj 2006 opfordrede de nationale parlamenter til at reagere på lovgivningsforslag og høringsdokumenter og derved bidrage til at forbedre EU's politikformuleringsproces.

forhindre anvendelsen af national ret, som de mener, sikrer en bedre forbrugerbeskyttelse.

Kommissionens svar

Kommissionen understreger i sin rapport, at udtalelserne fra de nationale parlamenter er særdeles nyttige for Kommissionen. Udtalelserne gør, at Kommissionen når den forhandler lovgivning med Rådet og Europa-Parlamentet, kan gøre dette med udgangspunkt i et godt kendskab til synspunkterne i de nationale parlamenter.

Kommissionen opfordrer dog parlamenterne til at afgive deres udtalelser rettidigt og så tidligt i beslutningsprocessen som muligt. Hvis udtalelser kommer sent og kun fra nogle få parlamenter, vil indvirkningen på forhandlingerne være begrænsede.

Kommissionens svar på parlamenternes udtalelser vedtages formelt af den samlede Kommission og undertegnes af Kommissionens næstformand, Maroš Šefčovič, som har et særligt ansvar for forbindelserne til de nationale parlamenter.

Styrket fremtidig samarbejde

Kommissionen forventer med Lissabontraktatens ikrafttræden et endnu tættere samarbejde med de nationale parlamenter. De første EU-lovforslag underlagt parlamenternes nye nærhedstjek er allerede fremsat. Det skete i februar 2010.

Kommissionen ser de nationale parlamenters nye ansvar for kontrollen med nærhedsprincippet og den politiske "dialog" under Barroso-initiativet som to sider af samme sag. Begge dele sigter på at inddrage de nationale parlamenter mere i europæiske anliggender. Dette er for Kommissionen en væsentlig ambition, idet det skal bringe EU nærmere på borgerne, men samtidig være med til at holde Kommissionen bedre orienteret om nationale tendenser og processer.

Kommissionen opfordrer også de nationale parlamenter til et tæt samarbejde om virkeliggørelsen af EU-2020-strategien, der skal fremme vækst og beskæftigelse i Europa samt om gennemførelsen af EU's budget – herunder bekæmpelsen af svindel.

Kommissionen vil desuden fremover fremlægge sit årlige arbejdsprogram for de nationale parlamenters repræsentanter i Bruxelles, så hurtigt som muligt efter dets vedtagelse.

Endelig lover Kommissionen i rapporten de nationale parlamenter, at de vil blive inddraget i et tæt samarbejde under forberedelsen af Kommissionens forslag om parlamentarisk overvågning med Europol og Eurojust.

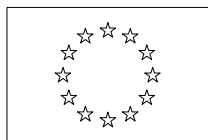
Med venlig hilsen

Morten Knudsen
(3695)

DA

DA

DA

EUROPA-KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 2.6.2010
KOM(2010) 291 endelig

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN

**ÅRSRAPPORT 2009
OM FORBINDELSERNE MELLEM EUROPA-KOMMISSIONEN OG
DE NATIONALE PARLAMENTER**

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN

ÅRSRAPPORT 2009 OM FORBINDELSERNE MELLEM EUROPA-KOMMISSIONEN OG DE NATIONALE PARLAMENTER

1. INDLEDNING

2009 var præget af vigtige institutionelle begivenheder: valget af et nyt Europa-Parlament i juni, afslutningen af mandatet for Barroso I-kommissionen og Lissabontraktatens ikrafttrædelse den 1. december. Hvad angår forbindelserne mellem Kommissionen og de nationale parlamenter, skete der i 2009 en yderligere konsolidering af politikdialogen (kapitel 2) med et stadigt stigende antal udtalelser og deltagende parlamentskamre, hyppige og udbytterige kontakter og udvekslinger mellem Kommissionen og nationale parlamenter på alle niveauer (kapitel 3) samt særligt intensive forberedelser - for begge siders vedkommende - med henblik på Lissabontraktatens ikrafttrædelse og gennemførelsen af dens nye bestemmelser om nationale parlamenter (kapitel 4).

Mens der i den foregående rapport¹ blev givet et generelt overblik over Kommissionens forbindelser til de nationale parlamenter, kommer denne rapport også ind på den nye kommissions vigtigste prioriteter og ambitioner med hensyn til udvikling af forbindelserne til de nationale parlamenter i løbet af dens kommende mandat.

2. POLITIKDIALOG

2.1. De nationale parlamentsers deltagelse og emner for udtalelserne

Deltagelse i forskelligt omfang

I 2009 sendte de nationale parlamenter 250 udtalelser til Kommissionen inden for rammerne af politikdialogen (sammenlignet med 200 i 2008), hvilket bekræftede en klart stigende tendens. Der blev modtaget i alt 618 udtalelser fra 35 nationale parlamenter (ud af 40) i 25 medlemsstater mellem september 2006 og december 2009.

Som de foregående år har der været en gruppe af særligt aktive parlamentskamre, navnlig den portugisiske *Assembleia da República* (47 udtalelser), det tjekkiske senat (27), de to nederlandske kamre (19), den svenske rigsdag (18), det italienske senat (17), det tyske forbundsråd (16), Det Forenede Kongeriges overhus (14), det franske senat (12), Folketinget (12), det østrigske forbundsråd (10) og repræsentanternes hus i Grækenland (10). Disse 12 forsamlinger tegnede sig for ca. tre fjerdedele af alle de udtalelser fra nationale parlamenter, der blev modtaget i 2009. Især skete der en signifikant forøgelse af antallet af udtalelser fra det tjekkiske senat, det italienske senat, det østrigske forbundsråd og repræsentanternes hus i Grækenland i løbet af året sammenlignet med 2008, mens det skal bemærkes, at det østrigske nationalråd og repræsentanternes hus i Malta i 2009 for første gang deltog i politikdialogen.

¹ KOM(2009) 343.

Til gengæld var der i 2009 ti kamre, som ikke fremsendte udtalelser, og for 13 kamres vedkommende var deltagelsen begrænset til udtalelser vedtaget i forbindelse med COSAC-koordineret kontrol med efterlevelse af nærhedsprincippet. Siden 2006 er der fem parlamenter, som overhovedet ikke har deltaget i denne dialog: over- og underhuset i Spanien og Rumænien og det slovenske overhus. Det skal imidlertid påpeges, at kamrene i de fleste af de tilfælde, hvor de deltager mindre aktivt i politikdialogen, gør dette med overlæg, eftersom de vurderer at varetage deres rolle i europæiske anliggender ved at føre kontrol med de respektive regeringer snarere end ved at føre kontrol med Kommissionen.

De nationale parlamenters udtalelser

De 250 udtalelser, der blev formuleret af de nationale parlamenter, vedrørte ikke færre end 139 dokumenter fra Kommissionen. Ud af disse 139 var der kun 10, som blev kommenteret af 4 eller flere parlamenter (ekskl. de 3 forslag, der var omfattet af COSAC-koordineret kontrol med efterlevelse af nærhedsprincippet).

De meddelelser og forslag, der tiltrak mest opmærksomhed hos de nationale parlamenter, vedrørte Stockholmprogrammet² (8 udtalelser), direktivet om grænseoverskridende sundhedsydelser³ (7⁴), direktivet om forbrugerrettigheder⁵ (6), rammebeslutningerne om menneskehandel⁶ (6) og seksuel misbrug af børn⁷ (5), grønbøgerne om kollektive erstatningssøgsmål⁸ (5) og unges læringsmobilitet⁹ (5), meddelelsen om europæisk finansielt tilsyn¹⁰ (4), direktivet om minimumsstandarder for asylansøgere¹¹ (4) og den årlige politikstrategi¹² (4).

Omtrent halvdelen af de 250 udtalelser, der blev modtaget i løbet af 2009, vedrørte lovgivningsforslag, og resten omhandlede meddelelser eller høringsdokumenter. Der blev afgivet 36 udtalelser om grønbøger. I overensstemmelse med deres interne procedurer fortsætter de meget aktive svenske og danske parlamenter med at deltage i politikdialogen i forhold til Kommissionen - dog kun med hensyn til dokumenter, der ikke vedrører lovgivning.

Generelt fokuserede de fleste af udtalelserne på spørgsmål om politikker. Der var kun 13 udtalelser, der omhandlede dokumenter om programmering eller institutionelle spørgsmål. De politikområder, som de nationale parlamenter fokuserede mest på, var frihed, sikkerhed og retfærdighed (83 udtalelser, herunder dem, der blev afgivet i forbindelse med 2 COSAC-kontroller af efterlevelse af nærhedsprincippet), sundhed og forbrugerbeskyttelse (38, herunder dem, der blev afgivet i forbindelse med en COSA-kontrol af efterlevelsen af nærhedsprincippet), transport og energi (22), uddannelse og kultur (14), miljø (12) og erhvervspolitik (10).

² KOM(2009) 262.

³ KOM(2008) 414.

⁴ Det skal bemærkes, at 3 af de 7 udtalelser blev modtaget i slutningen af 2008.

⁵ KOM(2008) 614.

⁶ KOM(2009) 136.

⁷ KOM(2009) 135.

⁸ KOM(2008) 794.

⁹ KOM(2009) 329.

¹⁰ KOM(2009) 252.

¹¹ KOM(2008) 815.

¹² KOM(2009) 73.

Kommissionen åbnede i maj 2009 et særligt websted på Europa¹³, hvor den offentliggør dels alle udtalelser, den modtager fra de nationale parlamenter i forbindelse med politikdialogen, dels Kommissionens svar herpå. På nuværende tidspunkt findes der på webstedet kun udtalelser, der blev modtaget i 2008 og 2009, men Kommissionen arbejder på gradvist at offentliggøre udtalelser, den har modtaget siden indledningen af politikdialogen med de nationale parlamenter i september 2006.

2.2. Evaluering af de nationale parlamenters udtalelser og Kommissionens svar

Langt de fleste udtalelser var generelt positive og udtrykte tilfredshed med Kommissionens initiativer og forslag, men indeholdt samtidigt konkrete forslag til ændringer og konstruktiv kritik. I deres udtalelser behandlede de fleste nationale parlamenter væsentlige politikspørgsmål og kommenterede navnlig Kommissionens forslag i bredere perspektiver, og der var relativt få udtalelser, som indeholdt bemærkninger om retsgrundlaget eller nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet.

Ud af 250 udtalelser, der blev modtaget i 2009, blev der i mindre end 25 udtrykt bekymring med hensyn til nærhedsprincippet. Udtalelserne vedrørte ca. 15 dokumenter fra Kommissionen om lovgivning og andre områder. De kamre, der havde særlig interesse i nærhedsprincipsspørgsmål, var det franske senat, det østrigske forbundsråd, det tyske forbundsråd samt de nederlandske, portugisiske og græske parlamenter. Selv om der ikke blev sat spørgsmålstejn ved overholdelsen af nærhedsprincippet som sådant, blev der i visse udtalelser også peget på, hvad der blev betragtet som utilstrækkelig begrundelse, hvad angår et givet forslags overensstemmelse med nærhedsprincippet.

For så vidt angår tokammerssystemerne skal det bemærkes, at de to kamre i visse tilfælde ikke altid indtog den samme holdning med hensyn til vurderingen af efterlevelsen af nærhedsprincippet. F.eks. var de to nederlandske kamre ikke enige om dette spørgsmål i forbindelse med forslaget om informations- og varslingsnetværket vedrørende kritisk infrastruktur (CIWIN)¹⁴ og direktivet om bygningers energimæssige ydeevne¹⁵, og de to kamre i den franske nationalforsamling så forskelligt på efterlevelsen af nærhedsprincippet i forbindelse med forslaget om dyreforsøg¹⁶.

Det skal også nævnes, at Kommissionen i 2009 modtog flere udtalelser, der var vedtaget af nationale parlamenter inden for rammerne af tre COSAC-koordinerede kontroller med efterlevelsen af nærhedsprincippet: den første vedrørte direktivet om kvalitets- og sikkerhedsstandarder for menneskelige organer til transplantation¹⁷, der blev iværksat i december 2008; den anden vedrørte rammeafgårelsen om retten til tolkning og oversættelse i forbindelse med straffesager¹⁸, der blev iværksat i juli 2009, og den tredje omhandlede forordningen om kompetence, lovvalg, anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser og officielt bekræftede dokumenter¹⁹ vedrørende arv, der blev indledt i oktober 2009. I alle tre

¹³ http://ec.europa.eu/dgs/secretariat_general/relations/relations_other/npo/index_en.htm

¹⁴ KOM(2008) 676.

¹⁵ KOM(2008) 780.

¹⁶ KOM(2008) 543.

¹⁷ KOM(2008) 818.

¹⁸ KOM(2009) 338.

¹⁹ KOM(2009) 154.

tilfælde bekræftede et meget stort flertal af de deltagende kamre, at forslagene var i overensstemmelse med nærhedsprincippet. Hvad angår det første tilfælde, var det kun det østrigske forbundsråd, der afgav udtalelse om nærhedsprincippet. I det andet tilfælde anførte det østrigske forbundsråd sammen med det irske og maltesiske parlament overholdelsen af nærhedsprincippet, mens 11 andre kamre ikke fandt, at Kommissionens begrundelse var fuldt ud tilfredsstillende. Hvad angår det sidste forslag, var det kun det belgiske senat, som mente, at der forelå en overtrædelse af nærhedsprincippet.

Politikdialogen om centrale dokumenter

Under hensyn til, at langt størstedelen af Kommissionens dokumenter ikke blev kommenteret af mere end tre kamre, fokuseres der i den følgende analyse på de mest repræsentative sager, og der gives nogle konkrete eksempler til illustration af visse konklusioner.

- **Stockholmprogrammet**

Kommissionens meddelelse "Et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed i borgernes tjeneste"²⁰ (Stockholmprogrammet) var genstand for særlig opmærksomhed i de nationale parlamenter i 2009. Kommissionen fik forelagt 8 udtalelser, mens andre blev sendt direkte til Europa-Parlamentet, som afholdt et fælles tværparlamentarisk møde om dette spørgsmål i november 2009. I alle de modtagne udtalelser blev der udtrykt støtte til Kommissionens meddelelse. Et stort flertal udtrykte tilfredshed med, at individuelle rettigheder var i centrum i det næste flerårige program, og at borgerne var projektets omdrejningspunkt. Blandt de individuelle rettigheder, som flere kamre fokuserede på, var behovet for at beskytte retten til privatlivets fred den hyppigste forekommende. Der blev sat spørgsmålstejn ved effektiviteten af instrumenterne til intern genbosættelse, det fælles europæiske Schengenvision, indførelsen af et fælles system til behandling af lovlige migranternes indrejse, det forhold, at lovlige migranter bør have samme rettigheder som EU-borgere samt ved den påtænkte afskaffelse af fuldbyrdelsesproceduren. Der blev også peget på behovet for at sikre nærhedsprincippet overholdelse i forbindelse med civilbeskyttelse.

- **Direktivet om forbrugerrettigheder**

De nationale parlamenter udviste tilsvarende interesse med hensyn til Kommissionens forslag til et direktiv om forbrugerrettigheder²¹, som Kommissionen modtog 6 udtalelser om, og hvoraf der i mange blev givet udtryk for alvorlige forbehold. Fem kamre mente, at forslaget var i modstrid med nærhedsprincippet, fordi indførelsen af fuld harmonisering på visse områder inden for forbrugerlovgivning og aftaleret ikke ville muliggøre anvendelse af national ret, som de mente sikrede en bedre forbrugerbeskyttelse. Der var desuden flere kamre, der mente, at forslaget syntes i højere grad at tage sigte på at lette grænseoverskridende transaktioner end på at beskytte forbrugerrettigheder. De nationale parlamenter satte endelig spørgsmålstejn ved valget af retsgrundlag og vurderede, at konsekvensanalysen var utilstrækkelig, navnlig fordi der manglede konkrete statistikker til at underbygge forslaget, og fordi digitale varer og rene tjenesteydelser ikke var omfattet af forslaget.

- **Direktivet om grænseoverskridende sundhedsydelser**

²⁰ KOM(2009) 262.

²¹ KOM(2008) 614.

Hvad angår direktivet om patientrettigheder i forbindelse med grænseoverskridende sundhedsydelser²², blev der i 3 ud af 7 udtalelser²³ givet udtryk for forbehold med hensyn til subsidiariteten, eller man kommenterede mere generelt nærhedsaspekter. Flere kamre mente, at Kommissionens forslag kunne forringe medlemsstaternes evne til at forvalte udbuddet af sundhedstjenesteydelser og sikre finansiell balance i deres socialsikringssystemer. De nationale parlamenter påpegede f.eks., at konsekvensanalysen ikke understregede den risiko, medlemsstaterne eventuelt løber ved at miste kontrollen over strømmen af patienter. De understregede også, at medlemsstaterne kunne evaluere konsekvensen af forslaget om finansiering og tilrettelæggelse af de nationale sundhedsvæsen og opfordrede til at opgive bestemmelsen, som gjorde det muligt for Kommissionen at fastsætte retningslinjer til at lette medlemsstaternes definition af kvalitets- og sikkerhedsstandarder for sundhedstjenester.

- Finansielt tilsyn i Europa

Et andet spørgsmål, som også i høj grad tiltrak de nationale parlamenter opmærksomhed i løbet af 2009, var den finansielle krise, som havde fået fire kamre til at kommentere Kommissionens meddelelse om et finansielt tilsyn i Europa²⁴. Blandt de nationale parlamenter, som kommenterede dette dokument, var der visse, som understregede, at det finansielle tilsyn på langt sigt ville skulle varetages af en europæisk myndighed med beføjelse til at træffe bindende beslutninger, og at det system, der var foreslået af Kommissionen, skulle revideres inden for 2-3 år. Ét nationalt parlament delte ikke den opfattelse og var ikke villigt til at godkende en begrænsning af det nationale tilsyns ansvar. Den gik i stedet ind for lovgivning om store finansielle operatørers tværnationale aktiviteter.

- Grønbøger om kollektivt søgsmål og unges læringsmobilitet

Kommissionen modtog udtalelser fra fire kamre om grønbogen om kollektivt søgsmål²⁵. I fire af dem blev det påpeget, at der ikke var behov for en fælleseuropæisk bindende forordning for dette område, og det blev foreslået i stedet at anvende meget målrettet lovgivning eller blot vedtagelse af ikke-bindende foranstaltninger. Kun ét nationalt parlament ønskede indførelse af bindende foranstaltninger vedrørende kollektivt søgsmål (fælles EU-foranstaltninger). Det skal bemærkes, at ét nationalt parlament efter at have modtaget et første svar fra Kommissionen udstedte en anden udtalelse om kollektivt søgsmål, hvori det - selv om det fastholder sit generelle forbehold over for EU-lovgivning på dette område - udtrykte tilfredshed med Kommissionens forsikring om, at intet fremtidigt initiativ ville lægge grunden til en "tvistindustri", således som man havde i visse ikke-europæiske lande.

Fem kamre afgav udtalelse om grønbogen om unges læringsmobilitet²⁶ og gav bred støtte til Kommissionens initiativ og grønbogens formål. De nationale parlamenter vurderede, at den tværnationale mobilitet ikke kun skulle være forbeholdt unge, da fremme af livslang læring var et af Kommissionens centrale mål. De understregede også, at de europæiske programmer skulle være fleksible med hensyn til længde, timing og deltagende lande og påpegede, at der skulle være særlig opmærksomhed omkring forbedring af unges kendskab til fremmedsprog og til anerkendelse af studier som en forudsætning for mobilitet. Visse kamre tilskyndede

²² KOM(2008) 414.

²³ 3 ud af 7 udtalelser blev modtaget i slutningen af 2008.

²⁴ KOM(2009) 252.

²⁵ KOM(2008) 794.

²⁶ KOM(2009) 329.

Kommissionen til i den reviderede Lissabonstrategi at indføre fremme af mobilitet i forbindelse med lærlinguddannelser.

Kommissionens svar på de nationale parlamenters udtalelser

Kommissionens svar på de nationale parlamenters udtalelser undertegnes af næstformanden, som er ansvarlig for forbindelserne til de nationale parlamenter, efter formel vedtagelse af Kommissionen, forud for hvilken der er gennemført en høring af alle berørte kabinetter og tjenestegrene. Kommissionen søger i sine svar til de nationale parlamenter at forklare sine indledende forslag bedre, om muligt ved at give detaljerede eksempler, der kan understøtte en given holdning. Hvis det er hensigtsmæssigt, indeholder svarene også reaktioner på konkrete kommentarer og forslag, der er fremsat af nationale parlamenter, og det angives heri, hvorvidt Kommissionen kan tage yderligere hensyn til dem. Det siger sig selv, at Kommissionens svar altid vil skulle afspejle og respektere den institutionelle balance som omhandlet i traktaterne. De afhænger også i høj grad af timingen af en given udtalelse og, i tilfælde af lovgivningsspørgsmål, af den fase, der er nået i den interinstitutionelle procedure.

Reaktionerne på grønbøger og andre høringsdokumenter har normalt en begrænset rækkevidde, så længe der pågår høringer, eller resultaterne heraf endnu ikke er blevet evalueret.

3. KONTAKTER OG BESØG

Ligesom de foregående år har kommissærerne og deres tjenestegrene været særligt aktive og engagerede for så vidt angår deres kontakter og udvekslinger med repræsentanter fra de nationale parlamenter. Bortset fra en lang række bilaterale møder mellem medlemmer af Kommissionen og nationale parlamenter var Kommissionen præsenteret på politisk plan i alle større tværparlamentariske møder, der blev afholdt i løbet af 2009, dvs. konferencen for parlamentsformænd i februar i Paris, COSAC-formændenes møde i februar i Prag og i juli i Stockholm, COSAC-plenarmøderne i maj i Prag og i oktober i Stockholm samt de fællesparlamentariske møder i februar og november i Bruxelles.

Herudover mødtes Kommissionens tjenestegrene jævnligt med deres modparter fra de nationale parlamenter - enten inden for rammerne af de jævnlige møder med de faste repræsentanter for de nationale parlamenter i Bruxelles (12 møder i 2009 plus et halvdagsseminar, som Kommissionen arrangerede i juni), i forbindelse med konferencer og høringer tilrettelagt af forskellige parlamenter i de respektive hovedstæder eller i forskellige tematiske workshoper tilrettelagt af Europa-Parlamentet for ansatte fra nationale parlamenter. Fremhæves skal i særlig grad den første deltagelse af Kommissionens tjenestegrene fra generalsekretariatet i IPEX-bestyrelsens møde i oktober i København og Kommissionens generalsekretærs indlæg på mødet for EU-Parlamenternes generalsekretariater i december i Bruxelles - få dage efter Lissabontraktatens ikrafttrædelse.

Der blev i forbindelse med disse kontakter og udvekslinger mellem Kommissionen og de nationale parlamenter i 2009 i særlig grad fokuseret på ikrafttrædelsen og gennemførelsen af Lissabontraktaten og spørgsmål vedrørende området med retfærdighed, frihed og sikkerhed samt spørgsmål i tilknytning til den økonomiske og finansielle krise.

4. LISSABONTRAKTATEN

Lissabontraktaten, som trådte i kraft i den 1. december 2009, udgør et vigtigt fremskridt for så vidt angår de nationale parlamenters rolle på EU-plan. For første gang er de nationale parlamenter nævnt i traktatens centrale del. Artikel 12 i TEU fastsætter udtrykkeligt, at "*de nationale parlamenter bidrager aktivt til, at Unionen kan fungere tilfredsstillende*". I denne artikel angives derefter en række nye rettigheder, som understreger den store betydning af de nationale parlamenter i den demokratiske opbygning af Unionen.

Vigtigst blandt de nationale parlamenters nye rettigheder er i høj grad deres ansvar for at sikre, "*at nærhedsprincippet overholdes i overensstemmelse med procedurerne i protokollen [nr. 2]*", der normalt betegnes som "kontrolmekanismen for nærhedsprincippet" eller "proceduren med gult kort og proceduren med orange kort". Denne mekanisme indebærer, at lovgiveren har en endelig mulighed for at standse den normale lovgivningsprocedure, hvis et vist antal nationale parlamenter sætter spørgsmålstegn ved nærhedsprincippet i forbindelse med et bestemt lovgivningsforslag.

Hvad angår gennemførelsen af de nye traktatbestemmelser om nationale parlamenter, herunder især kontrolmekanismen for nærhedsprincippet, traf Kommissionen i slutningen af november 2009 interne foranstaltninger, der gør det muligt at anvende dette nye instrument effektivt fra traktatens ikrafttrædelse. De nationale parlamenter og lovgiveren blev informeret om disse procedurer ved et fælles brev fra Kommissionens formand og næstformand, der blev sendt den 1. december til formændene for de 40 kamre og for Europa-Parlamentet og Rådet²⁷. Kommissionen fastlagde disse foranstaltninger på baggrund af omfattende drøftelser, som den de foregående år havde haft på politisk plan og i tjenestegrenene med de nationale parlamenter, og den sikrede, at der hermed tages hensyn til de nationale parlamenters vigtigste prioriteter. Efterhånden som der indhøstes erfaringer på dette område i de kommende måneder, kan der blive behov for at tilpasse visse af disse foranstaltninger.

Det vigtigste budskab i brevet af 1. december var, at Kommissionen ser kontrolmekanismen for nærhedsprincippet som en politikforanstaltning og ikke som en rent budgetmæssig foranstaltning, at den har tillid til, at de nationale parlamenter vil anvende dette redskab på en ansvarlig og konstruktiv måde, og at Kommissionen har til hensigt at træffe de rigtige foranstaltninger for at lette anvendelsen af dette nye instrument som et praktisk redskab for de nationale parlamenter. Brevet og Kommissionens overordnede fremgangsmåde blev meget vel modtaget af de nationale parlamenter.

Eftersom den afgående Kommission mellem 1. november 2009 og 10. februar 2010 fungerede som "forretningskommission", blev der ikke vedtaget betydningsfulde lovgivningsforslag i løbet af de første to måneder efter den nye traktats ikrafttrædelse. De første forslag, der falder ind under anvendelsesområdet for kontrolmekanismen for nærhedsprincippet, blev først vedtaget og oversendt til de nationale parlamenter i begyndelsen af februar 2010.

5. FREMTIDSUDSIGTER

Kommissionen lægger stor vægt på at sikre effektiv gennemførelse af Lissabontraktatens bestemmelser om nationale parlamenter og herunder navnlig kontrolmekanismen for

²⁷ http://ec.europa.eu/dgs/secretariat_general/relations/relations_other/npo/index_en.htm

nærhedsprincippet. Dette vil være en af prioriteterne for den nuværende kommission for så vidt angår dens forbindelser med de nationale parlamenter.

Parallelt hermed vil det mere generelt være af stor betydning at konsolidere partnerskabet med de nationale parlamenter ved at fremme og styrke politikdialogen - i fuld overensstemmelse med den institutionelle balance på EU-plan. Fortsættelsen af denne dialog vil gøre det muligt for begge sider at gå ind i en bredere, mere politikorienteret udveksling af synspunkter, som ikke kun er begrænset til lovgivningsforslag, men også går ud over spørgsmål vedrørende nærhedsprincippet. Kommissionen vil således fortsætte sin grundige behandling af alle udtalelser, den modtager fra nationale parlamenter, i overbevisning om, at denne konstruktive og effektive kommunikation yderligere vil styrke forbindelserne mellem de europæiske institutioner og borgerne rundt omkring i Europa.

Kommissionen ser kontrolmekanismen for nærhedsprincippet og politikdialogen som to sider af samme sag, hvor førstnævnte indgår i en videre strategiforbindelse mellem Kommissionen og de nationale parlamenter. De nationale parlamenter har været meget tilfredse med denne fremgangsmåde, fordi de indtil nu i højere grad har fokuseret deres udtalelser på substansen i Kommissionens dokumenter end på spørgsmål i tilknytning til nærhedsprincippet.

Ved at styrke sit strategipartnerskab med de nationale parlamenter ønsker Kommissionen at forbedre processen med fastlæggelse af politikker, både med hensyn til lovgivningsforanstaltninger og andre foranstaltninger, at inddrage de nationale parlamenter mere i europæiske anliggender, som for de flestes vedkommende i de seneste år er blevet til interne anliggender, og derved bringe Europa tættere på borgerne, og den ønsker endelig at være bedre orienteret om nationale tendenser og processer.

Hvad angår den forbedrede politikformulering, er det rigtigt, at det måske ikke altid vil være nemt at måle den konkrete effekt af de nationale parlameters udtalelser om en given endelig retsakt. Det er imidlertid vigtigt at vide, at hver gang Kommissionen forhandler lovgivning med lovgiverne, er den nu i stand til at gøre dette med et fuldstændigt kendskab til de udtalelser, der er afgivet af de nationale parlamenter. På samme måde, når Kommissionen træffer en afgørelse om den holdning, den vil forsvare i Europa-Parlamentet og Rådet, kan det ske med kendskab til de synspunkter, der er formuleret af de nationale parlamenter om den pågældende sag. I mange tilfælde afspejles udtalelser, der er afgivet af de nationale parlamenter, i lovgivningsprocessen af enten Parlamentet eller Rådet, hvilket tydeligt viser, at de nationale parlameters udtalelser forbedrer denne proces. Hvis de afgives rettidigt, kan de nemlig tjene som tidlig varsling og redegøre for de vigtigste holdninger til Kommissionens forslag, som ofte afspejles senere i lovgivningsprocessen. Det er klart, at hvis udtalelserne afgives sent og kun af nogle få nationale parlamenter, vil indvirkningen på de igangværende institutionelle diskussioner være relativt begrænset.

I løbet af de seneste fem år har Kommissionens forbindelser til de nationale parlamenter udviklet sig grundlæggende og er nu tættere og mere omfattende. Denne tendens vil blive fortsat med Lissabontraktaten. De nationale parlamenter har nu en vigtigere rolle at spille på EU-plan og kan derfor blive centrale aktører, hvis holdninger EU-institutionerne vil skulle tage hensyn til. De nationale parlamenter vil på den måde hurtigt blive en integrerende del af beslutningstagningsprocessen på EU-plan.

For begge siders vedkommende er det imidlertid stadig muligt at gøre yderligere fremskridt. Det vil forblive et centralt mål at virkeliggøre potentialet i dette strategipartnerskab og etablere endnu mere konstruktive forbindelser. Kommissionen vil nøje overvåge, at der sker

korrekt gennemførelse af de nye traktatbestemmelser vedrørende nationale parlamenter og i den forbindelse være særligt opmærksom på at leve op til de nærhedskrav, der er omhandlet i protokol 2. Kommissionen vil desuden gerne tilskynde de nationale parlamenter, der endnu ikke deltager i politikdialogen, til at deltage aktivt i udveksling af synspunkter med Kommissionen. Det er også dens hensigt at opnå et tæt samarbejde med de nationale parlamenter om virkeliggørelsen af Europa 2020, og den er rede til at undersøge mulige samarbejdsmetoder, hvad angår gennemførelsen af EU-budgettet, herunder især med hensyn til bekæmpelse af svindel. Kommissionen regner på begge områder med de nationale parlaments aktive støtte til at nå sine mål. Kommissionen vil desuden lægge stor vægt på jævnlig og grundig informering af de nationale parlamenter om programmeringsproblemer. Den agter i den forbindelse at fremlægge Kommissionens arbejdsprogram for de nationale repræsentanter for de nationale parlamenter så hurtigt som muligt efter dets vedtagelse. Kommissionen vil også svare fyldestgørende på COSAC-bidrag og -konklusioner.

Hvad angår den nye traktats bestemmelser om de nationale parlaments inddragelse i overvågning af politikker og evaluering af aktiviteterne under Europol og Eurojust, er Kommissionen bekendt med de nationale parlaments anmodninger om at blive konsulteret behørigt af Kommissionen, inden den fremlægger forslag til de forskellige forordninger, der indgår i Kommissionens arbejdsprogram for 2010. Inden fremlæggelsen af disse nye forslag vil Kommissionen omhyggeligt vurdere gennemførelsen af de foreliggende beslutninger vedrørende Eurojust og Europol og høre alle de berørte parter. De nationale parlamenter vil blive inddraget i et tæt samarbejde under forberedelsen.

Kommissionen er besluttet på yderligere at styrke de nationale parlaments rolle, og de vil fortsat have højeste prioritet på den institutionelle og strategiske dagsorden.

Antal udtalelser modtaget pr. kammer/land

		I alt
PORTUGAL	Assembleia da República	47
TJEKKIET	Sénat	27
SVERIGE	Riksdagen	18
ITALIEN	Senato della Repubblica	17
TYSKLAND	Bundesrat	16
DET FORENEDE KONGERIGE	House of Lords	14
DANMARK	Folketinget:	12
FRANKRIG	Sénat	12
GRÆKENLAND	Vouli ton Ellnion	10
ØSTRIG	Bundesrat	10
ITALIEN	Camera dei Deputati	9
NEDERLANDENE	Begge kamre	8
NEDERLANDENE	Tweede Kamer Staten Generaal	7
IRLAND	Oireachtas	6
NEDERLANDENE	Eerste Kamer Staten Generaal	4
ØSTRIG	Nationalrat	4
TYSKLAND	Bundestag	3
LETLAND	Saeima	3
LITAUEN	Seimas	3
LUXEMBOURG	Chambre des Députés	3
UNGARN	Országgyűlés	3
BELGIEN	Chambre des Représentants	2
BELGIEN	Sénat	2
BULGARIEN	Narodno Sabranie	2
FRANKRIG	Assemblée Nationale	2
SLOVENIEN	Državni zbor	2
TJEKKIET	Poslanecká sněmovna	1
ESTLAND	Riigikogu	1
CYPERN	House of Representatives	1
MALTA	House of Representatives	1
SPANIEN	Congreso de los Diputados	0
SPANIEN	Senado	0
POLEN	Senat	0
POLEN	Sejm	0
RUMÆNIEN	Camera Deputaților	0
RUMÆNIEN	Senatul	0
FINLAND	Eduskunta	0
SLOVENIEN	Državni svet	0
SLOVAKIET	Národná rada	0
DET FORENEDE KONGERIGE	House of Commons	0
		I alt
	I ALT	250

Antal udtalelser modtaget pr. generaldirektorat i 2009

Ansvarligt generaldirektorat	I ALT
Retlige anliggender, frihed og sikkerhed	83
Sundhed og forbrugere	38
Energi og transport	22
Uddannelse og kultur	14
Generalsekretariatet	14
Miljø	12
Erhvervs- og virksomhedspolitik	10
Indre marked og tjenesteydelser	9
Beskæftigelse, sociale anliggender, arbejdsmarkedsforhold og ligestilling	7
Forskning	7
Juridisk tjeneste	6
Regionalpolitik	5
Landbrug og udvikling af landdistrikter	4
Beskatning og toldunion	4
Informationssamfundet og medier	4
Maritime anliggender og fiskeri	4
Eksterne forbindelser	3
Økonomi og finans	2
Eurostat	1
Udvidelse	1
Budget	0
Konkurrence	0
Samhandel	0
Udvikling	0
I alt	250

Kommissionsdokumenter, der var genstand for det højeste antal udtalelser i 2009²⁸

Kommissions-dokument	Titel	Antal udtalelser
KOM(2009) 262	Meddelelse om et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed i borgernes tjeneste	8
KOM(2008) 414	Forslag til direktiv om patientrettigheder i forbindelse med grænseoverskridende sundhedsydelser	7
KOM(2008) 614	Forslag til direktiv om forbrugerrettigheder	6
KOM(2009) 136	Forslag til Rådets rammeafgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af menneskehandel og beskyttelse af ofre	6
KOM(2009) 135	Forslag til Rådets rammeafgørelse om bekæmpelse af seksuelt misbrug af børn, seksuel udnyttelse af børn og børnepornografi	5
KOM(2008) 794	Grøn bog om kollektivt søgsmål for forbrugere	5
KOM(2009) 329	Grøn bog om unges læringsmobilitet	5
KOM(2009) 252	Kommissionens meddelelse om et europæisk finanstilsynssystem	4
KOM(2008) 815	Forslag til direktiv om minimumsstandarder for modtagelse af asylansøgere i medlemsstaterne	4
KOM(2009) 73	Kommissionens årlige politikstrategi for 2010	4

²⁸

Omfatter ikke de tre forslag, der var omfattet af COSAC-koordineret kontrol af efterlevelse af nærhedsprincippet.